

GYŐRI VÁROSFEJLESZTÉSI TÁRSASÁG

Autopolis Press

Alternatív jövő a jelenben

Indult egy kezdeményezés 2006-ban Magyarországon, Győrben, a Széchenyi István Egyetem hallgatóinak ötletei alapján, mely az alternatív közlekedés lehetőségeit hivatott feltárni és népszerűsíteni. A sikeres Széchenyi Futamot minden autószerető ember ismeri már.

3

Kényszerből kellene bevezetni az eurót

A munkanélküliség terjedése a válságban jobban sújtja a Nyugat-Dunántúlt, mégpedig a nemzetközi vállalatok lényegesen magasabb betelepültsége miatt – osztotta meg véleményét az Autopolis Preszszel Lentner Csaba győri közgazdászprofesszor, akivel az ország, ezen belül a nyugat-dunántúli régió helyzetéről, kilátásairól beszélgettünk.

4

Új fejlesztésű motort gyárt a győri Audi

Az Audi Hungaria tavaly 13 új motortípus gyártását kezdte meg; az újdonságok között van egy öthengeres benzines, valamint egy 6 hengeres dízel, amely már most teljesíti a csupán 2015-ben érvénybe lépő károsanyag-kibocsátást.

7

Kényszerből kellene bevezetni az eurót

A munkanélküliség terjedése jobban sújtja a Nyugat-Dunántúlt

A munkanélküliség terjedése a mostani válságban jobban sújtja a Nyugat-Dunántúlt, mint az alföldi vagy észak-magyarországi térséget, mégpedig a nemzetközi vállalatok lényegesen magasabb betelepültsége miatt – osztotta meg véleményét az Autopolis Presszel Lentner Csaba győri közgazdász-professzor, akivel az ország, ezen belül a nyugat-dunántúli régió helyzetéről, kilátásairól beszélgettünk.

LEHŐCZ RUDOLF

„Válságban szűkösek a kormányzati és nemzetközi pénzügyi források. A rendelkezésre álló pénzeket azokba a régiókba kell adni, ahol vannak működőképes projektek. A munkanélküliség terjedése jobban sújtja a Nyugat-Dunántúlt, mint az alföldi vagy észak-magyarországi térséget, mégpedig a nemzetközi vállalatok lényegesen magasabb betelepültsége miatt. E gondok átmeneti kezelésére akár a 3 napos munkahét bevezetése is megoldás lehet” – mondta *Lentner Csaba*.

„A mostani helyzetben az önkormányzatoknak is lépni kell, a tőkebefektetési környezet stabilizálása érdekében. A kórházaknál, iskolákban, egyetemeken a racionalizálás elengedhetetlen. Nem tartható, hogy például 50 kilométerenként legyen felsőfokú közgazdasági képzés, ugyanakkor közgazdászokra már alig van munkaerő-piaci igény. A jól iparosodott nyugat-dunántúli térségben a technikus- és mérnök-képzésre kell az energiákat és a pénzt fordítani, hiszen ma Szlovákiából járnak át hozzánk dolgozni gépipari szakemberek, illetve alföldi megyékből toborozzák őket.”

A válság jó alkalom az újrakezdésre

A professzor szerint a válság jó alkalom a térségi szerkezeti reformok megtételére, hiszen ebben a helyzetben az újrakezdés lehetősége is adott. A kórházak, egyetemek, iskolák, önkormányzatok számának csökkentésével felszabaduló forrásokat kis- és középvállalko-

zások támogatására, közmunkaprogramokra, szociális földosztásra kell fordítani.

„Sürgeti az ésszerűsítést, hogy az önkormányzatoknál, egyetemekenél tömegessé váljanak a csődök, mivel az elmúlt években devizahitelek

megvalósított beruházások (PPP) kapacitás-kihasználása kétséges, ugyanakkor a 2 éves törlesztési türelmi idők lejárnak, és 2009-től kellene fizetni a forintgyengülés következtében megduplázódó hiteleket és kamatokat. A térség gazdasági igényeihez jobban illeszkedő szellemi és igazgatási infrastruktúra megvalósítása égető szükségletté vált. A gazdasági, pénzügyi helyzet ma azért ennyire rossz Magyarországon, mert a pénzügyi válság előrelétezése sem volt jó. A kormány nem vette komolyan a szakmai oldalról jövő kritikai észrevételeket. Később pedig – főleg politikai féltelmében – nem merte a válságkezelő lépéseket megtenni. De volt

egy ennél súlyosabb oka is a válság ilyen mértékű hazai elmélyülésének” – állítja a szakember.

„Létezik egy 2004-ben kötött pénzügyi stabilitási megállapodás a Magyar Nemzeti Bank, a Pénzügyminisztérium és az Állami Bankfelügyelet között. E különböző funkciójú intézmények a megállapodás szerint kötelesek a hazai, de a nyugat-európai és az észak-amerikai pénzügyi piacok működését is vizsgálni, elemezni, s mindezek alapján előre jelezni, hogy Magyarországot milyen hatások érhetik. Ez a pénzügyi stabilitási megállapodás nem működött és úgy tűnik, nem is működik.

Világgazdasági probléma, hogy a pénzügyi piacok összértéke többszöröse a reálgazdaság teljesítményének. A világgazdaságban jelenleg több mint tízezer milliárd dollár tehető az az összeg, ami nem áll állami bankfelügyelet, kormányok ellenőrzése alatt. Ilyen pénzek vannak a független pénzügyi alapokban, offshore cégekben, amelyek minden pénzügyi felügyeletet kikerülnek, s amelyek különféle magas kockázatú spekulatív üzletekbe mennek bele. Mindennek hatására a piacok egy idő után bepánikolnak, s jön a válság, a hitelek bebuknak.”

Külső tőke által vezérelt ország

A professzor szerint Magyarországon súlyosbítja a helyzetet, hogy külső tőke által vezérelt országról van szó. Alapvetően exportra épít, külföldről behozott működő tőkével termel, példaként lehet említeni az Audit, Siemenst vagy a Flextronicsot. És a külföld pénzével működik az államháztartás, külföldiek hitelezik a magyar államadósságát is. Amikor a piacok bedugulnak, nincs szükség a Magyarországon legyártott termékekre, fölöslegessé válik a magyar export, s a működő tőke kivonul Magyarországról. Ez a külső tőkevezéreltség okozza Ma-

gyarország és a hasonló helyzetben lévő országok kálváriáját. A multinacionális vállalatok pedig vannak annyira nemzeti kötődésűek, hogy válság esetén saját származási országukat támogatják, és a feltörekvő orszá-

csatlakozna az euróövezethez, hiszen annak feltételeit képtelen teljesíteni. Ugyanakkor egy ilyen lépés a piacon lévő teljes forintmennyiség átváltását tenné szükségessé, hiszen kettős pénzrendszer nem lehet. Az átváltás fontos szempontja persze, hogy a forintállományt milyen árfolyamon tudnánk átváltani.

Az euró ilyen módon történő bevezetésére mie-

lőbb rá kellene, hogy szánja magát a kormány, mivel a forint gyengülése tovább fog tartani."

Rendkívüli erőfeszítések az OTP megszerzésére

A professzor szerint ugyancsak gond, hogy Magyarországnak egyetlen olyan bankja van, amely hazai székhellyel rendelkezik, ez az OTP. Tavaly október óta viszont ez a bank 90 százalékot veszített részvényárfolyamából. Így hiába van az OTP-nek 200 milliárd forintos mérleg szerinti nyeresége, a papíron lévő nyereség és a részvényárfolyam közötti óriási különbség azt sugallja, hogy e bank megszerzésére rendkívüli erőfeszítések történnek orosz, illetve észak-ame-

A válság akár 3-4 évig eltarthat

A közgazdászprofesszor úgy ítéli meg, a húsz év alatt elszalasztott strukturális reformok miatt – és a pénzügyi válság még erre rátett – Magyarország egy emberöltőre elveszítette a fejlett piacgazdaságokhoz való felzárkózás lehetőségét. A válság akár 3-4 évig is eltarthat, és a magyar gazdaság teljesítménye 2015 után sem lendül vissza a 2008 előtti szintre, hanem csak egy szűkített újratermelési folyamatot lesz képes megvalósítani. Ennek következménye lesz a tartós tömeges munkanélküliség, a tömeges elszegényedés.

„A munkaképes magyar lakosság talán 5 százaléka rendelkezik olyan képzettséggel, hozzáállással, egészségi állapottal, amivel a világgazdaságban versenyképes termékeket, szolgáltatásokat képes előállítani. Ennek elsődleges oka, hogy strukturális reformok maradtak el az oktatásban és az egészségügyben is. A magyar felsőoktatás színvonala egyre kevésbé felel meg a világgazdasági követelményeknek. Magyarország húsz évvel ezelőtt éllovas volt a rendszerváltozásban és a piacgazdaság megteremtésében, ma pedig az valószínű, hogy a kelet-európai feltörekvő piacgazdaságok közül ugyancsak Magyarország fogja elsőként eltemetni a piacgazdaságot és a demokráciát. Magyarország visszagyarmatosítja önmagát, a diktatúra árnya újra megjelent."

Egy ilyen helyzetben a következő kormánynak mindenképpen a je-

gokból, mint amilyen Magyarország is, kivonják a tőkét.

„Ráadásul tavaly október óta 900 milliárd forintnak megfelelő állam-papír-piaci befektetést vontak ki tőlünk a külföldiek, ami a mai napig sem jött vissza. Ezt a hiányt igyekszik betölni kormány a Nemzetközi Valutaalap és Európai Központi Bank hiteleivel, egyre kevesebb sikerrel."

Euró-bevezetés kényszerből, az eurózónához való csatlakozás nélkül

Lentner Csaba szerint ebben a helyzetben sokan szorgalmazták Magyarország mielőbbi csatlakozását az eurózónához, de mivel annak szigorú kritériumai vannak, ezeket akkor sem leszünk képesek teljesíteni, ha e feltételeken könnyítene az Európai Unió.

„A magyar kormánynak ki kellene nyilvánítania, hogy az ország olyan mértékű válságban, csődhelyzetben van, amelyből csak egy idegen valuta bevezetésével tud kilábalni, tudja stabilizálni pénzügyi rendszerét. Nálunk kényszerűségekből kellene bevezetni az eurót, ugyanis a magyar kormány a nemzeti valuta tartós értékvesztésén nem tud úrrá lenni. Mindez nem jelenti azt, hogy Magyarország

Világgazdasági probléma, hogy a pénzpiacok összértéke többszöröse a reálgazdaság teljesítményének.

rikai befektetők részéről.

„Mivel az OTP-nek szétaprózott tulajdonosi összetétele van, tíz százalék körüli részvénytartókkal, ez a válság jó alkalom arra, hogy az OTP-ben érdekelt hazai tőkecsoport gazdasági erejét, s azon keresztül a politikai, társadalmi befolyását e spekulánsok megszer-
kezzék."

lenleginél hatékonyabb válságkezelést kell megvalósítani. Ennek során újjá kell szervezni a termelési alapokat, elsősorban a mezőgazdaság megerősítésére, a vidéki lakosság helyben való megtartására van szükség, valamint az orosz gázfüggőség kiváltására, akár geotermikus energiával – mondta Lentner Csaba.